

UNUTULMAZ BİR ATLI

BİR
ERDAL ÖZ
BİYOGRAFİSİ

AYŞE SARISAYIN

AYŞE SARISAYIN
UNUTULMAZ
BİR ATLI

Bir Erdal Öz Biyografisi

Can aędaş

Unutulmaz Bir Atlı: Bir Erdal Öz Biyografisi, Ayşe Sarısayın

© Ayşe Sarısayın

© 2009, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2009

2. basım: Kasım 2023, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Mustafa Çevikdoęan

Editör: Faruk Duman

Düzelti: Mert Tokur

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.
Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.
Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6207-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

AYŞE SARISAYIN
UNUTULMAZ
BİR ATLI

Bir Erdal Öz Biyografisi

BIYOĞRAFI

♥can

Ayşe Sarısayın'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Denizler Dört Duvar, 2003

Yorgun Anılar Zamanı, 2004

Karakalem Resimler, 2008

Ansızın Günbatımı, 2014

Denize Yazıldı, 2018

Bir Roman Kadar Uzun, 2023

AYŞE SARISAYIN, 1957'de İstanbul'da doğdu. Kimya mühendisliği ve işletme eğitimi gördü, uzun yıllar ilaç sektöründe çalıştı. Behçet Necatigil'e ilişkin anılarının yer aldığı ilk kitabı *Çok Şey Yarım Hâlâ*, 2001'de yayımlandı. Öykü kitaplarından *Denizler Dört Duvar* 2004 Yunus Nadi Öykü Ödülü'ne, *Yorgun Anılar Zamanı* 2005 Sait Faik Hikâye Armağanı'na, *Karakalem Resimler*, *Dünya Kitap* dergisinin 2008 Yılın Telif Kitabı Ödülü'ne değer görüldü. 2009'da yayımlanan *Erdal Öz, Unutulmaz Bir Atlı* adlı biyografiyle *Beşiktaş, Yollar ya da Anılar Boyunca* adlı otobiyografik semt kitabını *Ansızın Günbatımı* (roman, 2014), Selim İleri'yle edebiyattaki 50. yılı için yaptığı nehir söyleşi (*O Aşk Dinmedi*, 2017), *Denize Yazıldı* (biyografik anlatı, 2018) ve *Bir Roman Kadar Uzun* (anı-deneme, 2023) izledi. Çocuk kitapları da olan ve Almandan çeviriler yapan Ayşe Sarısayın'ın Siegfried Lenz'den çevirdiği *Almanca Dersi* romanına *Dünya Kitap Yılın Çeviri Kitabı Ödülü* verildi (2012).

İçindekiler

Sunuş	11
Başlarken.....	15
I. BÖLÜM: Çocukluk, ilkençlik.....	19
II. BÖLÜM: Lise yılları, edebiyatla tanışma, ilk aşk, ilk şiir....	51
III. BÖLÜM: Emma	65
IV. BÖLÜM: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, <i>a dergisi</i> , Türkân	75
V. BÖLÜM: Ankara'ya kaçış.....	115
VI. BÖLÜM: Askerlik	133
VII. BÖLÜM: Yeniden Ankara, ilk işler, ilk kitaplar: <i>Yorgunlar, Odalarda</i>	159
VIII. BÖLÜM: Sergi Kitabevi, TİP'li yıllar	201
IX. BÖLÜM: İlk evlilik	223
X. BÖLÜM: 12 Mart dönemi, ilk tutuklanma	237
XI. BÖLÜM: Denizlerle tanışma.....	265
XII. BÖLÜM: Yaşanmamış bir yaz: 1972	277
XIII. BÖLÜM: Ankara'da son yıllar, yeni kitaplar: <i>Kanayan, Yaralısn</i>	305

XIV. BÖLÜM: İstanbul'a göç, Arkadaş Kitaplar, iki yeni kitap: <i>Deniz Gezmiş Anlatıyor, Allı Turnam</i>	321
XV. BÖLÜM: Saman sarısı, ikinci evlilik.....	339
XVI. BÖLÜM: Can Yayınları kuruluyor	357
XVII. BÖLÜM: 12 Eylül dönemi	375
XVIII. BÖLÜM: Ölümün eşiğinde, bir kült kitap: <i>Gülümün Solduğu Akşam</i>	401
XIX. BÖLÜM: Hoş geldin hayat, <i>Havada Kar Sesi Var</i>	435
XX. BÖLÜM: Yayıncı, yazar, aydın kimliğiyle yine yargı önünde	453
XXI. BÖLÜM: Can Yayınları Galatasaray'da, yeniden <i>Odalarda</i>	477
XXII. BÖLÜM: <i>Sular Ne Güzelse</i>	501
XXIII. BÖLÜM: Çocuklar büyürken, yeni dostlarla yollarda	519
XXIV. BÖLÜM: <i>Cam Kırıkları</i>	539
XXV. BÖLÜM: <i>Defterimde Kuş Sesleri</i>	555
XXVI. BÖLÜM: Can Yayınları yeniden yapılıyor	569
XXVII. BÖLÜM: Son yolculuk, uzun bir mektup.....	585
Soyağacı	605
Notlar	607

Sunuş

Bu çalışma, Erdal Öz'ün arşivinde yer alan belgelerin ışığında, hayatının çeşitli dönemlerinde çevresinde bulunan kişilerin desteğiyle oluştu.

Anılarını, anımsadıklarını, görüşlerini benimle paylaşan Adnan Özyalçın, Akif Aydın, Attilâ Şenkon, Bahar Keyik, Bekir Gökbaş, Cemil Kavukçu, Çetin Öner, Deniz ve Sevgi Kavukçuoğlu, Doğan Hızlan, Fûruzan, Hacı Tonak, İlhan Başgöz, İlknur Özdemir, İnci Kut, İsa Çelik, Kemal Özer, Kezban Akcalı, Lale Kalpakçuoğlu, Mahmure İleri, Mine Sarıkaya, Neriman Haraçcı, Nuray Bozlağan, Nurten ve Kenan Altıparmak, Oya Baydar, Özdemir İnce, Sağhan Dolu, Salih Özkuş, Selim İleri, Serap Bertay, Tahsin Yücel, Tekin Gönenç, Tülin Sadıkoğlu, Ülkü Işın, Ünal Küpeli ile Yiğit Okur'a ve Öz ailesine, sevgili Samiye Öz'e, Senem, Can ve Zeynep'e teşekkürlerimi sunuyorum.

Bilmediğim bir hayata doğru yol alırken, Erdal Öz'ün yazılarının, günlüklerinin, mektuplarının yanı sıra hakkında yazılanlardan da yararlandım. Onun hayatını ve yapıtlarını kavramamı, kimi zaman önemli ayrıntılara ulaşmamı sağlayan, yazılarından alıntılar yaptığım tüm yazarlara da teşekkür borçluyum.

Görüştüğüm kişilere, uzun konuşmaların ardından hep aynı soruyu sordum: "Erdal Öz dendiğinde ilk aklınıza gelen birkaç söz..." Herkes, tanıdığı Erdal Öz'ü ifade etmeye çalıştı; kimileri gerçekten birkaç sözle, kısacık bir cümleyle yanıtladı, kimilerine ise sözcükler yetmedi.

Ortaya çıkan mozaik, hayatı bir şekilde onunla kesişenlerin algılarındaki Erdal Öz'den ipuçları taşıyor. Kimin ne söylediğinin önemi yok bence, herkes "kendi Erdal Öz'ü"nü yaşıyor, yaşıyor...

Açık, net bir adamdı, hiçbir zaman brüt bir tavır olmadı. Dürüst, sevimli ve insandı. Bir Alman atasözündeki gibi: Onunla aynı sipere girerim!

Çok sevimli bir herifti.

Özgür ruhluydu. İstedığı gibi, doya doya yaşadı ve bununla hep gurur duydu. Baba olmaması gereken bir adamdı, farklı bir ilişkide iyi arkadaş olabilirdik.

O herifi çok seviyorum!

Sol ideolojiyi benimsemiş, meseleye insan açısından bakan, çok sevdiğim, değerli bir arkadaşım.

Sevgisini çok sıcak aktarabilen, insanda o sevgiye karşılık verme isteği uyandıran biri. Erdal Öz öyle bir şey. Çok değişik ve çok az bulunan bir şey.

İçi dışı bir, candan, sözünü sakınmayan biri. Sohbeti çok güzel, bakışları çok tatlı.

Bazen sıkılırsınız, hayat bunaltır sizi, bir vaha olsa da biraz dinlensem dersiniz. Erdal Öz benim için böyleydi. Yaşadığını hissetmek gibi. İyi bir dost, açsözlü, güvenilir.

Çok akıllı bir adamdı. Müthiş bir hafızası vardı, sevdiği metinler satır satır kalırdı aklında.

Dayımdı, bunun nasıl bir şey olduğunu ondan öğrendim. Sıcak, yakın.

Kendini gerçekten okumaya, yazmaya ve yayıncılığa vermiş bir aydınımızdı.

İnsalcıldı. Yayıncılığı, bu işten keyif aldığı için yapardı, bu keyfi bizlere de yaşattı. Paylaşımçı, yumuşak ve babacandı. Kalem eline yakıştığı ender insanlardandı.

Sevgi, nefret kavramlarını hatırlatıyor bana. Alınan, kırılan, sevdiyse dile getiren, sevmeyince bırakıp giden. Ne olursa olsun, birinci işinin edebiyat olduğunu bilen. İçi dışı aynı olan bir adamdı.

Çok içten, sevecen, arkadaş canlısı. Hayata da, insana da bu özellikleriyle baktı. Haksızlıkları, baskıları, yanlışlıkları affetmezdi, insanları, insanlığı sorgulardı.

İşini seven bir insandı.

Çok özeldi, çok farklıydı. Her şeyi kapsadığımı düşündüğüm için ilk bu sözler geliyor aklıma.

Baba! İnsan! Halden anlayan insan. Bir daha öyle birini tanıyabileceğimi hiç sanmıyorum. İyi ki tanıdım, iyi ki birlikte çalıştım, iyi ki patronumdu, iyi ki abimdi.

Can dost, adam gibi adam.

Baba! "Herkes Kendi Gecesinde" öyküsü geliyor aklıma. Öyleydi sanki. Laptop'ta yazı yazışı. Matrak bir adam. Ama önce baba!

Çok sevimli, içiyle dışıyla, bütün suratıyla, her şeyiyle gülen bir adam.

İnsan gibi insan. Sevgi, olduğu gibi olmak, paylaşmak kavramları geliyor aklıma. Ayrım yapmadan herkese, her konuda destek olan biri.

Onu iyi ki tanıdım, iyi ki onunla çalıştım. Sevgiyle anıyorum. Başka ne diyebilirim ki?

Dilin müziğini duyan, az sayıdaki yazarlardan biri. Duygularını çok yoğunluklu ve derinlikli yaşayan, bunu yansıtmaktan çekinmeyen ve olası sonuçlarını göze alabilen, bu bakımdan cesur sayılabilecek bir arkadaş.

İyi ve güvenilir bir dost öncelikle. Sonra yazar Erdal Öz gelir. Bir de yaşamının önemli bir bölümünü oluşturan yayıncılığı.

Erdal Öz denince muzip bir adam gelir aklıma. Müthiş bir keyif duygusu, ince esprileri olan bir adam. Şiir tutkusu, en çok Turgut Uyar, Edip Cansever'den okuduğu şiirler. Edip Cansever'in, Tomris Uyar'ın bir doğumgünü için yazdığı şiir gelir.

Bulunmaz bir insandı.

Erdal Öz çalışmak demek. İlericilik, çağdaşlık demek. Kültür, edebiyat, duygularını iyi ifade edebilmek demek. Dostluk demek.

İlk aklıma gelen, abi! Abim yok, onu abi olarak gördüm. Fazla yaş farkımız da yok, abilik çok yakışıyor ona. Her şeyi konuşabildiğim, dertleşebildiğim biriydi.

Ölümünü içime sindiremediğim insan / arkadaşım.

Beni en çok güldüren, bana bu ülkenin değerlerini en iyi hissettiren insanlardan biri. Herkesle barışık olmaktan, mutluluğunu çevresindekilerle paylaşmaktan yanaydı. Komik bir adamdı. Anlattığı fıkralar ders niteliği de taşırdı, bunları yerinde ve zamanında kullanmasını bilirdi.

Mükemmel bir insandı, ne söylenebilir ki başka?

Birkaç söz yok ilk anda, ama yayınevine her gittiğimde duyduğum büyük boşluk var. Ardından dürüst bir adam geliyor aklima, namuslu bir adam, hem fikir namusu, hem yayıncı namusu olan bir adam.

Kavgasıyla, gürültüsüyle, kaybettiğim için çok üzüldüğüm bir insan.

Kısa saçlı, pek ceket giymeyen, inatçı, çalışkan, duygularını ve sevgisini gizleyen, kırgınlıklarını, öfkelerini çabucak belli eden, kin tutmayan, insanlara fazla yanaşmaktan hoşlanmayan biri.

Hiçbir zaman birlikte oynamadığım halde, mahalle arkadaşım gibi hissettiğim yayıncı ve edebiyatçı dostum. Gülüşünü çok severdim, gözlerinin içi gülerdi. Hani mahallenin çocukları toplar ve seni de oyuna çağırırlar ya, bu duyguyu yarattı bende. Tuhaf ama öyle.

Hayatımda olmadığı bir an bile yok.

Söylenenlerin hepsi de, tek bir kavramı tanımlıyordu aslında.

Erdal Öz'ün, edebiyat yolculuğu boyunca anlamaya ve anlatmaya çalıştığı "insan"ı...

Başlarken

Saat dokuzda geliyor, az önce döndük eve. Masanın üzerinde kocaman bir yığın: Samiye Öz'den aldığım dosyalar. Mavi, kırmızı, siyah renklerde, çeşitli kalınlıklarda. Birazdan kitaplığımda önceden boşalttığım raflara yerleştireceğim onları.

İçlerinde bir biyografiye kaynak oluşturacak malzemeler.

“Malzeme” sözcüğü can sıkıcı. Bir hayattan söz ederken bu sözcüğü kullanmak ne kadar kötü geliyor insana... Adlandıramadığım bir sıkıntı var içimde, nedenini bilmediğim bir rahatsızlık, havada bir ağırlık sanki. Erdal Öz'ün evindeyken sürekli konuşarak, gülerek bastırma-ya çalıştığım duygu, iyiden iyiye açığa çıktı şimdi.

Dosyaları taşımaya yardım etmek için, Hüseyin-eşim- almaya gelmişti beni. Sanırım o da fark etti tuhaflığımı. Yol boyu suskunduk ikimiz de.

Neden paniğe kapıldım bugün? Daha önce de benzer bir çalışma yapmamış mıydım? Üstelik çok uzak da sayılmaz, birkaç yıl önce. Belki biyografi diye adlandırmamak gerek o çalışmayı, anıların ve şiirlerin ışığında bir hayata yolculuk demek daha doğru. Dünyaya gözümü açtığımdan beri yanı başımda olan bir insana, onun yazılarına, hakkında yazılanlara, mektuplarına, özel notları-

na günün birinde farklı bir gözle bakmak... Babama ait belgeler hep vardı, defalarca elimden geçmişti o güne dek, şu ya da bu nedenle. Belki o elden geçirmelerin yarattığı benimseme duygusu getirmişti beni yazmaya, bir tanıdıklık, uzun bir birliktelik, yılların birikimi, alışkanlığı belki. Tanımlamak güç, ama çok kendiliğinden, içeriden. Uzun süreli bir ilişkinin farkına varmadan şekil değiştirmesi gibi...

Şimdi ise çok farklı. Birkaç yıl önce tanıştığım, kısa sürede gelişen –ve ne yazık ki kısa süren– dostluğumuza rağmen, yakından tanımadığım, sınırlı, genellikle güzel anları paylaştığım biri var karşımda bu kez. Onun hayatını yazabilmem için gerekenler, derlenip toplanarak elim tutuşturulmuş...

Farklı bu kez, evet, çok farklı!

Biyografi dendiğinde, babamın, en sevgili şairimin “Kitaplarda Ölmek” şiirini anımsıyorum ister istemez...

Adı, soyadı

Açılır parantez

Doğduğu yıl, çizgi, öldüğü yıl, bitti

Kapanır parantez.

O şimdi kitaplarda bir isim, bir soyadı

Bir parantez içinde doğum, ölüm yılları.

Ya sayfa altında, ya da az ilerde

Eserleri, ne zaman basıldıkları

Kısa, uzun bir liste.

Kitap adları

Can çekişen kuşlar gibi elinizde.

Parantezin içindeki çizgi

Ne varsa orda

Ümidi, korkusu, gözyaşı, sevinci

Ne varsa orda.

O Şimdi kitaplarda
Bir çizgilerde hapis,
Hâlâ mı yaşıyor, korunamaz ki,
Öldürebilirsiniz.

Korkum, tam da bu Őiirde deęinildięi gibi iŐte: Öldürmek! Oysa ben yaŐatmak istiyorum...

“Ölümü aŐmak istiyorsanız, bütün acılarına katlanarak yaratmak zorundasınız. Ölümün üstesinden gelmenin, onu aŐmanın tek yolu bu gibi geliyor bana,” diyen ve söylediklerini gerçekleştirerek yaşayan birinin, ölümün üstesinden geleceğine inanıyorum ben. Erdal Öz, yarınlar kalacak elbette. Yalnızca yazdıklarıyla değil, yayıncılık alanındaki çabalarıyla başkalarına da yol açtığı, yol gösterdiği için, bizleri onca kitapla buluŐturduęu için de yaŐayacak.

Bu biyografi –hayır, biyografi sözcüğü ürkütüyor beni, vazgeçmeliyim, bir “Erdal Öz kitabı” demeliyim bu çalıŐmaya– ona açılan kapılardan bazılarını aralayabilir belki, yetmiş yıllık bir hayata ait sayısız parçanın bir kısmını bir araya getirebilir, o hayata soluk bir ıŐık tutabilir ancak.

Bu Őiiri anımsamam iyi oldu, Şiirler yol gösterebilir bana / bize. Bildiğim, ulaşabildiğim tüm sözcükler yetersiz kaldığında, Őairlerden yardım isteyebilirim. BoŐuna mı ezbere okundu onca Şiir, boŐuna mı dinlendi defalarca?

Hem ne demiŐti *Postacı* filmindeki delikanlı, Neruda’ya: “Şiir onu yazana değil, ona ihtiyacı olana aittir.” Anıları yazarken nasıl Şiirler aydınlattıysa yolumu, yine öyle olabilir. Tanıdığım Erdal Öz’ün, yakınlarının anlattığı Erdal Öz’ün, öykülerindeki, romanlarındaki, mektuplarındaki, hatta günlüğündeki Erdal Öz’ün yetmediği durumlarda, sevdiği / sevdiğimiz Őiirlerle devam edebiliriz yola.

*“Kamyonlar kavun taşırdı ve ben / Boyuna onu düşü-
nürdüm” dizeleriyle başlayabilirim örneğin. “Anladım bu
şehir başkadır / Herkes beni aldattı gitti” diye devam edip,
“Yine kamyonlar kavun taşır / Fakat içimde şarkı bitti”
dizeleriyle bitirebilirim belki.¹*

Artık dosyaları yerlerine koyabilirim, okumaya baş-
lamak için biraz zamana ihtiyacım var. Yazmak için ise,
çok daha fazlasına...

Şimdilik bu günlükle yetinmeliyim. Yazdıklarımı,
bilgisayarıma kaydedeceğim birazdan, “Erdal Öz Yolcu-
luğu” adını verdiğim dosyaya. Bu dosyanın varlığı, güç
verecek bana çalışmak için.

Yıllardır günlüklerimi yazdığım “xyz notları” dosya-
sının yanında yeni bir günlük! Yeni bir dönem, yeni bir
heyecan...

“Başlarken” diyorum ama, bu doğru değil aslında.
Başlangıç çok daha önceleri çünkü. Yine de şimdilik kal-
sın, başlangıca değinmek için erken henüz.

Sanırım okudukça, yazdıkça, belki de sona yaklaşır-
ken daha iyi ifade edebileceğim bunu.

“Erdal Öz Yolculuğu”

I. BÖLÜM

Çocukluk, ilkgençlik

“Nerden niçin mi geldim
Bilmeden bir şey diyemem, ya siz?
Hem hiç önemli değil
Geldim, yer açtılar, oturdum
Girip çıkanlar vardı
Zaten ben geldiğimde.”

Behçet Necatigil,
“Dönme Dolap”

Yıl 1935, Sivas Yıldızeli'nde bir ev. Dışarıdan bakıldığında kendi halinde, ötekilerden pek de farkı olmayan, içine girdikçe hikâyesiyle, insanlarıyla farklılaşacak evlerden biri.

Ataköy'de, Erdal Abi'nin teyze kızı Neriman Haraçcı'nın (Doğu) evindeyim öğleden sonra. Cehennem sicağı bir gün. Olmazsa olmaz kedilerle birlikteydik: Mistik, Fıstık ve İpek. Bir de tekir oğlan varmış, bir süre önce ölmüş. Mistik'la Fıstık uyumlu, sakın iki kardeş, ama İpek zorlu bir dişi! Cezalıymış, arka odalardan birine kapatılmıştı yaramazlık yaptığı için. Neyse ki dayanamadı Neriman Hanım, ayrılırken kısa süreli de olsa görebildim onu. Gri beyaz, uzun tüylü, çok güzel! Güzellüğünün farkında olan kadınlar gibiydi bakışları, vakur, edalı...

Erdal Abi'nin çocukluğuna, babaevine doğru bir yolculuğa çıkardı beni Neriman Hanım. Bir ailenin uzun tarihinden kimi neşeli, kimi hüznü anılar... Soyağacı için önemli bilgilere de ulaştım bugün. Çocuk Erdal'a, ailenin köklerine ilişkin bir şeyler öğrenmek ise umut verdi az çok. Eksikler çok olmakla birlikte yapboz ortaya çıkmaya başlıyor yavaş yavaş. Sonunda tamamlanacağına

inanmayı tüm yüreğimle istiyorum; Erdal Abi'nin öykülerindeki gibi, umut olmazsa hiçbir şey olmuyor çünkü.

Neriman Hanım'ı kedileriyle birlikte ardımda bırakıp iki dizenin eşliğinde döndüm eve: *Ölmüş iki ev kedisinin unutulmasıdır kıyıdaki hayatım / Her görüşmenin son bir ayrılık olduğu demleri yaşıyorum.*²

“Erdal Öz Yolculuğu”

Mehcure³ (1914-1996) ve Şefik Öz (1910-1976) çiftinin Yıldızeli'ndeki evleri, 26 Mart 1935 günü sevinçli bir olaya tanıklık eder. Aylardır heyecanla beklenen doğum gerçekleşmiş, sağlıklı bir erkek bebek dünyaya gelmiştir. Bebeğe Erdal adı verilir. Şefik Bey istemiştir, oğlunun çok sevdiği İsmet Paşa'nın oğluyula aynı adı taşımasını.

Erdal Öz'ün kimi resmî belgelerde 25 Mart olarak görünen doğum tarihinin gerçeğe uymadığı yıllar sonra ortaya çıkmış, ardından da 26 Mart olarak düzeltilmiştir. Bu düzeltmenin yapılmasını sağlayan, ebe-hemşire Mürşide Gönenç'in, dünyaya getirdiği tüm bebeklerin kayıtlarını tuttuğu elyazısı bir defterdir.

Mürşide Hanım'ın oğluyula görüşmeseydim, bu olayın ayrıntılarına ulaşamazdım büyük olasılıkla. Şair Tekin Gönenç'in de katıldığı bir kitap fuarında (Çukurova Tüyap) Erdal Öz'ün anısına kadeh kaldırılmasıyla başlayan rastlantılar zinciri, onunla bir araya gelmemi sağladı.

Tekin Gönenç'le birlikte yetmiş üç yıl öncesinin uzak bir kasabasına, Yıldızeli'ne uzandık. Öz ailesiyle tanışıklığın geçmişini anlattı bana.

Tekin Gönenç'in annesi Mürşide Hanım, İstanbul'dan tayinle Yıldızeli'ne giden aydın, idealist bir genç kız. Bu küçük kasabada tanıştığı yargıç Abidin Gönenç'le evlenerek emekli olana dek Yıldızeli'nde kalıyor. Abidin

Gönenç'le Erdal Öz'ün babası Şefik Bey meslektaş; Yıldızeli'nde birlikte çalışırlarken, ailece görüşmeler de başlıyor. Sonrasında farklı yerlere gitseler de, ilişkileri tümüyle kesilmiyor.

Mürşide Hanım, doğumlarını gerçekleştirdiği bebeklere ait bilgileri, bir deftere kaydetmiş. 26 Mart 1935 tarihinde *Mesudiye Mahallesi, 24, babası Şefik, mesleği hâkim, annesi Mehçure, doğum saati 1, Salı* kaydının bulunduğu defter, çok sonraları ortaya çıkıyor. Tekin Gönenç, bir gün yeni yaşını kutlamak için aradığında şaşıyor Erdal Abi.

“Bugün doğumgünüm değil ki!” diyor. “Düdü!”

Tekin Bey ısrar ediyor, “Hayır, bugün!” diye, o karşı çıkıyor haklı olarak, “Benden iyi mi bileceksin!” diye...

Sonunda Mürşide Hanım'ın eski defterini görünce ikna oluyor.

Tekin Gönenç'le Erdal Öz, Yıldızeli'nden ayrıldıktan çok sonra, üniversite yıllarında görüşmeye başlamışlar. İkisinin de ilgi alanı olan edebiyat, İstanbul'da bir araya getirmiş onları. Erdal Abi, Tekin Gönenç'in annesinin kim olduğunu öğrenince çok sevinmiş, evlerine ziyarete gitmiş. O sıralarda çıkarmakta oldukları *a dergisi*'ni, “ebe anneme” diye imzalayarak okumayı çok seven Mürşide Hanım'a da göndermiş. Ankara Hukuk Fakültesi'nde okuduğu dönemde, Tekin Bey Bahçelievler'de yedek subay olarak askerliğini yapıyormuş. Erdal Öz'ün ilk öykü kitabı *Yorgunlar*⁴ çıkmadan önce, taslaklarını birlikte okuyup tartıştığı arkadaşlarından biri de “ikinci anne”sinin oğlu.

Erdal Öz, dili ustalıkla kullanan, bulunduğu ortamı çok renkli kılan biri olarak yaşıyor Tekin Gönenç'in anılarında.

“Erdal Öz Yolculuğu”

Son zamanlarda tuhaf bir duyguya kapılmıştın. Övülmekten, ön plana çıkarılmaktan pek hoşlanmadığın halde, birkaç kez, seninle ilgili hoş bir şey dile getirildiğinde, “Ya çocuklar, siz beni gerçekten seviyorsunuz galiba!” dediğini anımsıyorum. “Tabii ki seviyoruz,” yanıtını alınca da, “Ne iyi!” diyordun.

Onca kalabalığa rağmen, yalnız mı hissediyordun kendini, hüzünlüyor muydun zaman zaman? Yıllar geçtikçe çıkarsız, dolambaçsız ilişkilerin özlemini daha çok mu duymaya başlamıştın yoksa?

Erdal Öz / Unutulmaz Bir Atlı, edebiyatımızın 50 kuşağı yazarlarından, öykücü, romancı, yayıncı Erdal Öz'ün yaşamöyküsü. 27 Mayıs döneminde a dergisi'ni çıkaran genç yazarlardan biri. 12 Mart'a gelindiğinde adını iyice duyurmuş bir öykücü, 68'in önde gelen eylemcileriyle kol kola bir devrimci, 12 Eylül'de ve sonrasında da başı dertten kurtulmayan bir yazar, yayıncı. İnişli çıkışlı, soluk soluğa bir yaşam, onurlu, başı dik bir geçmiş.

Usta öykücü Ayşe Sarısayın'ın kaleminden.

#ellikuşağı #hayat #edebiyat #cezaevi #mücadele #kurucu #devrimci

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [t](#) | [X](#) canyayinlari

biyografi

ISBN 978-975-07-6207-9

9 789750 762079